

INSTRUCCIÓ SATJ COMISSIONS CIRCUMSTANCIALS: assistència per garantir la prestació de les funcions de Secretaria i d'Intervenció

Normativa aplicable:

- Llei 7/1985, Reguladora de les Bases del Règim Local (LBRL)
- Reial Decret 128/2018, 128/2018, de 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic del funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional.
- Reglament d'organització, funcionament i règim Jurídic de les Entitats locals aprovat per Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre (ROF)
- Llei 4/2022, de 28 de juny, de Consells Insulars (LCI)
- Reglament de Cooperació Municipal del Consell de Mallorca.
- Reglament Orgànic del Consell de Mallorca.
- Decret de Presidència del Consell de Mallorca de dia 10 de juliol de 2023 pel qual es pel qual es creen els Departaments que n'han d'estructurar el govern i Decret de la Presidència del Consell Insular de Mallorca de dia 28 de juliol de 2023, pel qual s'estableixen les competències dels departaments del Consell Insular de Mallorca.

La LRBRL, en el seu article 92 bis, contempla una reserva de funcions per a un tipus concret de funcionaris als qui denomina "funcionaris d'administració local amb habilitació de caràcter nacional", a qui se'ls encomanen, de manera exclusiva i reservada, determinades funcions públiques que, necessàriament, han de realitzar-se en totes les Corporacions Locals, com són la secretaria i intervenció-tresoreria, de conformitat amb el que es disposa en aquest precepte i amb l'article 2 del RD 128/2018

L' article 36 de la LBRL disposa:

"1.Son competencias propias de la Diputación o entidad equivalente las que le atribuyan en este concepto las leyes del Estado y de las Comunidades Autónomas en los diferentes sectores de la acción pública y, en todo caso, las siguientes:

*b) La asistencia y cooperación jurídica, económica y técnica a los Municipios, especialmente los de menor capacidad económica y de gestión. **En todo caso garantizará en los municipios de menos de 1.000 habitantes la prestación de los servicios de secretaría e intervención.***"

L' article 55 RD 128/2018 estableix que **en els casos d'absència, malaltia o abstenció legal o reglamentària de funcionari d'administració local amb habilitació de caràcter nacional en municipis de menys de 1.000 habitants, a petició de la Corporació interessada, l'Administració o Corporació Local que atengui els serveis d'assistència podrà comissionar a un funcionari d'administració local amb habilitació de caràcter nacional per a la realització de comeses especials de caràcter circumstancial, pel temps imprescindible.**

D'acord amb l' article 16 RD 128/2018 els Consells Insulars inclouran, en les seves relacions de llocs de treball, els reservats a funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional necessaris per a garantir el compliment de tals funcions.

L' article 102 de la LCI, quan regula l' àmbit material de les competències del Consell Insular, estableix que li correspon:

*"b) La asistencia y la cooperación jurídica, económica y técnica, especialmente a los de menor capacidad económica y de gestión. **En todo caso, los consejos insulares garantizan a los municipios de menos de 2.000 habitantes la prestación de los servicios de secretaría e intervención**"*

l' article 103 de la LCI quan regula l' assistència als municipis, diu:

*"1. L'assistència dels consells insulars als municipis té caràcter voluntari i s'ha de dur a terme, amb la sol·licitud prèvia de l'ajuntament corresponent, en els termes que acordin les administracions implicades. Això no obstant, **l'assistència té caràcter obligatori quan estigui determinada legalment.***

2. L'assistència jurídica, econòmica i tècnica als municipis ha de comprendre les formes d'actuació que determini cada consell insular mitjançant disposicions reglamentàries."

És per això que el Reglament de Cooperació Municipal del Consell de Mallorca, en el seu article 32.1 estableix que

<<1.- Els serveis que prestarà el Consell de Mallorca mitjançant el Servei d'Assistència Tècnica seran:

c. Assistència per garantir la prestació de les funcions de secretaria i d'intervenció. "

l' article 39 estableix:

"D'acord amb l'article 36.2 c), de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, el Consell Insular, mitjançant el personal funcionari d'Administració local amb habilitació de caràcter estatal adscrit al Servei d'Assistència Tècnica als Municipis, presta l'assistència administrativa que comprèn les funcions que les disposicions esmentades qualifiquen com a funcions públiques necessàries en totes les entitats locals. En tot cas, ha de garantir, en els municipis de menys de 1.000 habitants, la prestació dels serveis de Secretaria i Intervenció.

No obstant això, es pot formalitzar un conveni amb el col·legi que representa el personal funcionari amb habilitació de caràcter estatal que ha de prestar aquestes funcions en els casos en què sigui impossible cobrir el servei amb el personal funcionari del Consell Insular. "

L' article 40 del Reglament regula el contingut de la prestació en els termes següents:

*"1. **L'assistència per garantir la prestació de les funcions de Secretaria i d'Intervenció comprèn els dos supòsits següents:***

*a) **Atenció dels serveis d'assistència mitjançant el sistema de comissió circumstancial** establert en l'article 55 del Reial decret 128/2018, de 16 de març, sobre provisió de llocs de treball reservats a funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter estatal. En aquest supòsit, **amb la petició prèvia de la corporació interessada, el Consell de Mallorca comissionarà un funcionari per fer comeses especials de caràcter circumstancial pel temps que es consideri imprescindible. Aquest tipus de servei es prestarà per a actes molt definits i concrets.***

b) Assumpció amb caràcter permanent de les funcions reservades a habilitats de caràcter estatal en entitats locals declarades exemptes d'acord amb el que preveu l'article 16 del Reial decret 128/2018 esmentat.

2. El procediment per sol·licitar aquest tipus d'assistència s'ha d'ajustar al que estableixen els articles 36 i 37 d'aquest Reglament."

L' article 36 regula la legitimació en els termes que es transcriuen a continuació:

"1. Estan legitimats per formular la petició d'informe o dictamen:

A) Als municipis:

a. El Ple de l'Ajuntament

b. La Junta de Govern Local

c. El batle

d. La tercera part del nombre de dret dels regidors, que s'ha d'acreditar mitjançant un certificat del secretari de la corporació estès al final de les signatures que subscriuen la sol·licitud.

B) A les mancomunitats, entitats locals menors, agrupacions i consorcis: els òrgans de govern.

2. Si la petició d'informe es refereix a resolucions o acords definitius, sols pot fer-la l'òrgan que hagi dictat la resolució o hagi pres l'acord.

3. Les consultes verbals sols poden ser formulades per la persona responsable de la Secretaria o la Intervenció de l'entitat o, si s'escau, de qui els substitueixi.

4. Estan legitimats per formular la petició de defensa judicial les persones responsables de la Batlia o de la Presidència de l'entitat local corresponent. En aquest cas, s'ha d'adjuntar a la petició un certificat de l'acord pres per l'òrgan competent de l'entitat local sol·licitant i s'ha d'aportar la documentació necessària que permeti valorar adequadament l'assumpte. "

Pel que fa al procediment, l' article 37 estableix:

"1. El Consell de Mallorca presta assessorament i defensa judicial mitjançant el Servei d'Assistència Tècnica Municipal (SAT).

2. Les peticions d'assistència, en les distintes modalitats, han de concretar amb precisió i claredat la qüestió que es planteja, i han d'aportar els informes emesos pels funcionaris competents i la documentació necessària que permeti conèixer adequadament l'assumpte.

3. Rebuda la petició d'assistència, el conseller competent en matèria d'assistència als municipis, previ informe del SAT, resoldrà:

a) Tornar la documentació rebuda per estimar que no és procedent concedir l'assistència, l'assessorament o la defensa judicial sol·licitada.

b) Estimar procedent la petició d'assessorament o de defensa judicial sol·licitada i reclamar, si s'escau, en el termini de vuit dies comptadors des que s'ha rebut la consulta, els aclariments i antecedents que siguin necessaris.

4. El Servei d'Assistència Tècnica Municipal ha d'emetre l'informe o el dictamen que se sol·licita en un termini de deu dies comptador des de la resolució de la Presidència o, si escau, des de la recepció dels antecedents sol·licitats. L'informe o el dictamen que s'emetin no seran vinculants per a les entitats locals sol·licitants."

Resulta evident, que per a l'adequada prestació del servei d'Assistència en l'exercici de les funcions reservades als Funcionaris amb Habilitació de Caràcter Nacional, **l'entitat local sol·licitant ha de posar a la disposició del personal funcionari que ha de desenvolupar la comissió, tant el personal com els mitjans tècnics i materials que siguin necessaris per al correcte acompliment de les seves funcions** i això inclou, com no pot ser d'una altra manera, posar, amb l'antelació oportuna que permeti l'estudi i preparació dels assumptes, a la disposició del personal funcionari que ha de desenvolupar la comissió tots els expedients i antecedents necessaris per a l'acompliment de les seves funcions, i procurar en tot moment que tals funcions puguin ser exercides amb les garanties d'independència i objectivitat que exigeix l'ordenament jurídic.

Analitzada la figura de les comissions circumstancials, d'acord amb la normativa citada, es fa necessari ara recordar les diferents opcions amb què compta una Corporació Local a l'hora de proveir els llocs reservats als funcionaris amb habilitació de caràcter nacional.

Com a regla general, per a l'atorgament de les comissions circumstancials, serà necessari que s'acrediti per l'entitat local sol·licitant la impossibilitat de proveir el lloc reservat per algun dels altres sistemes prioritaris de cobertura prevists en la normativa d'aplicació, això és:

- a) Per funcionari d'Administració Local amb Habilitació de Caràcter Nacional, mitjançant nomenament provisional, comissió de serveis o acumulació (articles 49, 50 i 51 del RD 128/2018).
- b) Mitjançant nomenament accidental a favor de funcionari propi de l'entitat local sol·licitant (article 52 del RD 128/2018).

D'acord amb l'article 52 del RD 128/2018, quan no sigui possible la provisió del lloc pels procediments previstos en els articles anteriors del present real decret, les Corporacions Locals podran sol·licitar a les Comunitats Autònomes el nomenament, amb caràcter accidental, d'un dels seus funcionaris. En aquest supòsit, doncs, ja no es tracta d'un habilitat nacional sinó d'un funcionari de carrera de la Corporació.

I com diu el precepte, **l'Ajuntament proposa i el nomenament l'efectua la Comunitat Autònoma**. L'article 52 exigeix que preferentment aquest funcionari ho sigui del subgrup A1 o que compti amb titulació universitària, mentre que **en les corporacions de més de 5.000 habitants en tot cas ha de ser un funcionari de carrera del subgrup A1**.

Per tant, **el nomenament accidental és un procediment de provisió temporal de llocs reservats a funcionaris amb habilitació nacional pel qual un funcionari de carrera municipal sense habilitació nacional assumeix les funcions i responsabilitats pròpies d'aquests llocs transitòriament**, i que es caracteritza pel seu caràcter residual o subsidiari.

- c) Mitjançant nomenament de funcionari interí, atorgat per l'òrgan competent de la Comunitat Autònoma, a favor de persona prèviament

seleccionada amb respecte als principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat (article 53 del RD 128/2018).

L'article 53 del RD 128/2018 estableix que, quan no fos possible la provisió dels llocs reservats per funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional, les entitats locals podran proposar a la Comunitat Autònoma, amb respecte als principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat, el nomenament d'un funcionari interí, que haurà d'estar en possessió de la titulació exigida per a l'accés al subgrup A1.

Ja sigui mitjançant els processos selectius convocats pels Ajuntaments per proveir la plaça de forma interina, ja sigui mitjançant la relació de candidats constituïda per la Comunitat Autònoma per a la provisió en el seu àmbit territorial, amb caràcter interí, de llocs reservats a funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional.

En la nostra Comunitat Autònoma, la Conselleria de Presidència i Administracions Públiques, va constituir les relacions de candidats pròpies per a la provisió amb caràcter interí de llocs de treball reservats a funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter nacional de les entitats locals de les Illes Balears, mitjançant Resolució de la consellera de Presidència i Administracions Públiques de data 11 de desembre de 2024, publicada al BOIB núm. 4 de 7 de gener de 2025.

d) Comissió circumstancial (article 55 del RD 128/2028)

D'acord amb l'article 55, **en els casos d'absència, malaltia o abstenció legal o reglamentària de funcionari d'administració local amb habilitació de caràcter nacional en municipis de menys de 1.000 habitants**, a petició de la Corporació interessada, l'Administració o Corporació Local que atengui els serveis d'assistència podrà comissionar a un funcionari d'administració local amb habilitació de caràcter nacional per a la realització de comeses especials de caràcter circumstancial, pel temps imprescindible.

En aquests casos, doncs, és la Diputació Provincial com a encarregat dels serveis d'assistència (el Consell de Mallorca, en el nostre cas) qui comissiona a un dels seus Funcionaris Habilitats Nacionals per a realitzar les corresponents funcions en els supòsits previstos.

Recordem que, com hem vist, les comissions circumstancials de funcionari amb habilitació de caràcter nacional que pot fer el Consell de Mallorca son, com ja hem assenyalat, per fer comeses especials de caràcter circumstancial **pel temps que es consideri imprescindible** i que aquest tipus de servei es prestarà **per a actes molt definits i concrets**, i sempre que per part de l'Ajuntament sol·licitant es posi a la disposició del personal funcionari que ha de desenvolupar la comissió, **amb l'antelació suficient, tots els expedients, documents i antecedents necessaris** per a l'acompliment de les seves funcions amb les màximes garanties.

Article 40 REGLAMENT DE COOPERACIÓ MUNICIPAL DEL CONSELL DE MALLORCA:
De l'assistència per garantir la prestació de les funcions de Secretaria i d'Intervenció

Contingut de la prestació.

1. *L'assistència per garantir la prestació de les funcions de Secretaria i d'Intervenció comprèn els dos supòsits següents:*

A. Atenció dels serveis d'assistència mitjançant el sistema de comissió circumstancial establert en l'article 55 del Reial decret 128/2018, de 16 de març, sobre provisió de llocs de treball reservats a funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter estatal. En aquest supòsit, amb la petició prèvia de la corporació interessada, el Consell de Mallorca comissionarà un funcionari per fer comeses especials de caràcter circumstancial pel temps que es consideri imprescindible. Aquest tipus de servei es prestarà per a actes molt definits i concrets.

B. Assumpció amb caràcter permanent de les funcions reservades a habilitats de caràcter estatal en entitats locals declarades exemptes d'acord amb el que preveu l'article 16 del Reial decret 128/2018 esmentat.

2. *El procediment per sol·licitar aquest tipus d'assistència s'ha d'ajustar al que estableixen els articles 36 i 37 d'aquest Reglament.*

Documentació a presentar per l'entitat local sol·licitant:

Sol·licitud d'algun dels subjectes legitimats segons l'article 36.1 del Reglament de Cooperació, normalment del Batle, exposant la situació i la necessitat d'assistència de forma motivada, així com aquells extrems que consideri necessaris i, a més, que no existeix funcionari capacitats per a l'acompliment accidental de les funcions ni la possibilitat d'una altra forma de nomenament.

En la sol·licitud ha de quedar prou justificat:

- la causa que la fonamenta
- que no es disposa de personal funcionari propi que pugui assumir accidentalment les funcions de Secretaria i Intervenció, juntament amb còpia de l'última plantilla pressupostària aprovada.
- que no s'ha pogut procedir a la cobertura interina del lloc, bé per haver-se esgotat la Borsa de Treball de la CAIB, o bé per no haver-se pogut procedir a la convocatòria de procés selectiu propi o perquè concorrin tots dos supòsits.
- Igualment el peticionari adquirirà el compromís exprés de posar a la disposició del funcionari assignat amb antelació suficient tots els expedients i antecedents necessaris per a l'acompliment de la seva funció.